

MARGUTIS

LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS GUB. DWIGHT H. GREEN. PASKELBUS 1942 M. "LITHUANIAN DAY", CHICAGOS LIETUVIAI, ATŠILANKĖ PAS ILLINOIS VALSTIJOS GUBERNATORIŲ PAREIKŠTI JAM PADĖKĄ. "LITHUANIAN DAY". TAI VIS DĖKA ADV. ANTANO A. OLIO PASTANGOMS.

MARGUTIS

PUBLISHED SEMI-MONTHLY ON THE

15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS

Editor - Publisher

Entered as second - class matter at the post office at Chicago, Illinois, May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 YEARLY. 10c a copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

**MARGUTIS, 6755 South Western Avenue,
Chicago, Illinois
PHONE GROVEHILL 2242**

Phone CANal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.**GYDYTOJAS IR CHIRURGAS****2201 West 22nd Street**

Atdara dienomis ir vakarais
nuo 1 — 3 ir 7 — 8 vakare.

Residencija: 3241 W. 68th Pl.**Telephone REPublic 7868**

Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį

DR. A. J. GUSSEN**DANTŲ GYDYTOJAS****Ofisas Ciceroj:****1410 So. 49th Court**

Atdara dienomis ir vakarais

Phone Cicero 4854-W

Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį

STATEMENT OF THE OWNERSHIP,
MANAGEMENT, CIRCULATION,
ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF
CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,
AND MARCH 3, 1933

Of Margutis published Semi-monthly
at Chicago, Illinois, for October 1,
1944.

State of Illinois
County of Cook

Before me, a Notary Public in and personally appeared Antanas Vanagaitis, for the State and county aforesaid, tis, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Publisher and Editor of the Margutis and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Antanas Vanagaitis, 6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.
Editor Antanas Vanagaitis, 6755 South Western Avenue, Chicago, Illinois.
Managing Editor None.

Business Manager Antanas Vanagaitis, 6755 South Western Avenue, Chicago, Illinois.

ANTANAS B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius **ANTANAS B. PETKUS** įrengė naują,
moderšką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoje, prie 68-tos
ir South Western Avenue.

6812 So. Western Avenue**Tel. GROvehill 0142**

Antrą laidojimo įstaigą dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 South 50th Avenue**Telephone Cicero 2109**

2. That the owner is: Antanas Vanagaitis, 6755 South Western Avenue, Chicago, Illinois.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or others securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during

the twelve months preceding the date shown above is.

ANTANAS VANAGAITIS,

Sworn to and subscribed before me
this 17th day of October, 1944.

SEAL.

Bernice Stephen,

Notary Public,

(My commission expires April 8,
1947.)

Parduodame Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiams, Vilnones Pirštines, Vilnones Kepuraites Mažiams Vaikučiams, Vilnones Kojines dėl Vyrų ir Moterų. Vilnoniai apatiniai Marškiniai dėl Vyrų. Studentams, jaunuoms mergytėms didelis pasirinkimas švederiukų.

**SUTAUPYSIT NUO 25%
IKI 50%**

**The Bridgeport
Knitting Shop,**

F. Selemonavičius, Sav.
504 WEST 33rd STREET
Arti Normal Ave. nuosavam name.

CHICAGO, ILL.

Atdara dieną ir vakarais
Telephone VICTory 3486

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs

Rašo J. Žilevičius, L. M.

METAI NUO MIRTIES KOMP. STASIO ŠIMKAUS

(Tęsinys iš pereito Nr.)

Mūsų profesionalai, kurie mokinosi Maksvos, Petrapilio, Dorpato, Rygos, Varšuvos ar kitose aukštosiose mokslo įstaigose turėjo progos girdėti tuose miestuose kitų tautų chorus, solistus — įvairius koncertus, tuo tarpu nieko negirdėjo lietuviško, kad kas nors, nors kiek, būtų panašų į girdimus kitų tautų muzikos kurinius. Tiesa, jie girdėjo tikrąją kaime, vasaros metų grįžę atostogoms; liaudies dainą, kuri buvo artimiausia jų sielai: sava, primityvė, nesuteršta, bet paragavę miestuose patobulintos muzikos, jie ko tai troško kito, negu kaimo dainą. Tenka prisiminti, kad retkarčiais, jie bandydavo dainuoti, kitų, tuolaik, buvusių kompozitorių kurinius (J. Naujalio, V. Kudirkos, Č. Sasnausko), bet vieni jų buvo lyg tolimi, kiti kažin kaip "ne-

rangūs" dainavimui, kiti — nors ir savi, artimi, per daug sunkūs išpildymui. Neatsižiuirint į tai, nors ir negalėjo virš minėtus, kur tai beglūdinčius, vidurinius nepasitenkinimus išspręsti, atsakyti į juos kodėl siela galutinai nepasitenkina, vistiek džiaugiasi ir tuomi kas buvo. Taip pradėta buvo laikotarpis nuo „Aušros“, „Varpo“ iki spaudos atgavimo, iki neprasidėjo visose srityse ryškus tautinis krutėjimas dieną iš dienos besiplečiantis po visus lietuviškuosius užkampius.

Kai M. K. Čiurlionis pradeda bandyti grožės formose patiekti liaudies ornamentus, kai kalbininkai pradeda gvildinti mūsų kalbos grožybes išmetant svetimumus lauk, kai rašytojai pradeda kurti tautiniais motyvais įvairius savo raštus, tuo laikotarpiu St. Šimkus, lig koks metėoras iš padangės išmeta pluokštą

savo pirmųjų kurinių. Tiesa, tie pirmieji kuriniai, žvelgiant grynai muzikos akimis, yra begalo vaikiški, naivūs, lygūs vos pradedančiai pavasary želti pirmiesiems lapeliams, bet tie kuriniai pažįstami, jiems nereikia jokių aiškinimų, supažindinimų su jais, jie savi, artimi — tik imk ir dainuok. Sujudo tokią "dovaną" išvydusi studentija, pusinteligentija, jaunimas ir pradėjo kas kaip gali ir kur gali dainuoti, praktikuoti. Tokių "dovanų" kai tik ir buvo laukta; inteligentija ir pažangioji visuomenė, ko tai panašaus laukė, todėl, kai buvo pataikinta tam "laukiamajam" visi ir čiupo be jokios atodairos.

Pats St. Šimkus dar būdamas studentu, kai tik turėjo progos, važinėdavo kur tik galėdavo įsipiršti, mokinti jaunimą dainuoti savo dainelių. Pabuvęs kurį laiką viename bažnytkiemyje, važiuodavo kitur ir visur, kur tik buvo nors kiek sustojęs, visur paliko savo "perus" — organizavęs ar buvusį chorą išmokinęs keletą ar kelioliką savo dainelių. Stasys Šimkus tuo laikotarpiu buvo lyg koks keliaujantis apaštalas savosios kurybos praplatinimui. Jis paneigė visą buvusią tuo laikotarpiu lietuvišką kurybą išimtinai tik savo kurinius mokindamas kitų nemokino, nebet tik tuosyk, jei aplinkybės griežtai to reikalavo. Tuo žvilgsniu jis taip elgėsi iki mirties — save laikydamas tik autoritetu lietuviškos dainos, visiškai nevertindamas savo kolegų kurybos. Čia jau jo būdo buvo tokia savybė. Jo prigimtis nepakentė, kad kas virš jo vyrautų ar bent greta jo stovėtų jo profesijos veikmėje.

Taip tat St. Šimkus besielgdamas per eilę metų savo studentavimo susilaukė begalinės, viešos iš visuomenės pagarbos. Vargiai tuo laiku buvęs koks nors studentas — vėliau, kai Lietuva buvo nepriklausoma, buvęs ministeriais, valstybės vairuotojais ar šiaip profesionalai — yra likęs jo vedamam chore nedalyvavęs. "Ant tėvelio dvaro", "Važiavau dieną", "Du broliukai kunigai", "Šaltyšius", "Kur bakužė šamano ta" (solo) ir tt. buvo visų šviesesniųjų lietuvių kasdieninis repertuaras. Del šių tat dalykų, o ne del kitokių, jis toks likosi populiarius; visi

Ji žinojo, visus jis pažino. Tais laikais Šimkus buvo kupinas jausmės energijos kuri liejosi dainoje: jis negalvojo harmonizuodamas kokius laipsnius harmonijoje teisingai sustatyti, nemažai ten pasitaiko grynai teoretinių paklaidų, bet jis reiškė jausmą ir tuo jausmu gyveno. Jis kiekvieną dainelę pergyveno, nemažai jų kurdamas iš susijaudinimo kai mažas vaikas ašarojo, nežinodamas kodėl ir kam, tik todėl, kad gražu, gražiai skamba — surado tikrovėje tuos akordus kuriuos sielos gilumoje jautė. Šimkus tais laikais buvo apsvaigęs savo kurybos grožėje. Todėl jo harmonizuotos dainelės yra tokios paprastos, lengvutės, gražiai skambančios, lengvai suprantamos, nes jos plaukė iš gilumos širdies tokioje formoje, kokioje jis jautė neįkintodamas tam jokių galvojimų. Bethovenas yra pasakęs: kas iš grynos širdies išeina, visuomet tas bus širdžių supratas. Tais laikais buvo tas tikrasis Šimkus, kurį lietuvija pamėgo, jį nusavino, visą Lietuvą „subakūžino“... Dėlto Šimkus lietuviams buvo artimas, suprantamas, paprastas, ligi rodos dvasioje visus jis rišo prie savęs, ligi kokiais giminytės ryšiais. Visi ir visuomet šimkų mato to laikotarpio šimkų, tą gaivalingos jaunatvės šimkų, kur visada dideliais, ant akių užkrintančiais juodais plaukais, pakaklyje kokią tai suraizgytą „kokardą“, prie pijano bemokinant chorą, visą krutanti, prakaituojanti, fiziniai visą ką mokina, pergyventi ir tuo visus, jį supančius, užkrečianti. Tokį šimkų, kuris visada pakelta galva viršun žiūrentis skubiai, kur tai bėga, o susitikęs pažįstamą visada šūkaudamas, paprastai, širdingai sveikindavosi...

Ilgainiui Šimkus kiek subrendo, suaugo „į vyrą“ — persiėmė maneromis savo kurybą imti kritiškai, pradėjo kuryboje vadovautis daugiau protu negu jausmais, pradėjo vartoti komplikuotesnes muzikoje kombinacijas. Sukuria „Oželį“, „Aš padainuosiu dainų dainelę“ ir vieną kitą... Tiesa, tie kuriniai pralenkia kelius šimtus procentų pirmuosius kurinius muzikos polekiu ir inteligentišku muzikos rafinuotu turiniu, bet dėl savo sunkumo negalėjo plačiosioms masėms prilipti. Nors visi jais gėrėdavosi kai chorai jas dainuodavo, bet pati visuomenė nepajėgė į šias dainas įsi-gyventi, ir jas nugaltėti — jos pasiliko plačiosioms masėms lyg gražus sapnuotas sapnas. Bet Šimkus visuomenės akyse paskutiniuosius diėnomis, nei kiek nepaaugo.

Vėliau, kai Šimkus susipažino su modernine muzika, pradėjo, ją naudoti savo kuryboje, tai jis muzikali-niame pasaulyje pribrendo kaip rimtas muzikas, visuomenėje labai mažai liko supratas: jis pralenkė savo brolių tautiečių muzikalinę pažangą, paliko, ir toli nuėjo Muzos keliais. Ar teisingas tas jo kelias buvo grynai lietuviškos muzikos dirvoje, parodys ateitis, mes dar arti to esame, o prie to nepažįstame dar jo didžiosios kurybos kur Šimkus kūrė laisvai, neatsižvelgdamas į savo tautiečių pajėgumo muzikos veiklų supratime. Kai išgirsime de-sėtkais kartų, net šimtais kartų, jo simfoninę poemą, jo operą, tuosyk pamatysime, kiek ji toli yra nuo mūsų grynosios, gražiosios, tautinės muzikos dvasios. Tik vieną tenka pa-sakyti: Šimkus buvo gryno kaimo vaikas, raliavo ganydamas žąsis, dū-delėm dūdavo ganydamas „kiauliu-tes“, jis pažinojo ne realiai, bet dvasios gelmėse pergyveno grynąją lie-tuvių kaimo muzikalinį jausmą; jis jautė instinktyviai, kur tik muzikos garsais jis tepajėgė pasakyti glū-dančius muzikos jausmus kaimo gi-lumoje. Jis sugebėjo nugirsti tą kai-mo sielos kalbą... Tokiu būdu jis nors aukštai muzikoje išsilavinęs, pribrendęs, vistiek savo sieloje jau-tė tą grynąją kaimą ir pats bebrė-damas kartu auklėjo ir grynosios tautinės muzikos grožybes. Kai

mūsų tauta muzikos mene pakils ir bendrai kultūroje, daugiau subrės tuosyk ir Šimkaus paskutiniai di-dieji kuriniai bus suprasti, nes tuo-syk irgi lietuvis jo kuryboje pažins save kaip pažino pirmutiniose dai-nelėse, vos kiek nusivokianti, bet jaučianti, lietuviškoji visuomenė. Pa-našiai yra atsitikę su M. K. Čiur-lioniu, panašiai yra ir su kitais mū-sų meno kurėjais netik muzikos sri-tyje, bet ir kituose menuose.

Šimkaus asmuo yra mums neįver-tinamai brangus. Tiesa, jis buvo sa-votiško būdo žmogus, nemokėjo nu-silenkti, nemokėjo klausyti patari-mų, buvo dispotas diktatoriškoje linkmėje, bet tas nieko bendro ne-turi su jo muzikos kuryba. Pana-šus tipas yra muzikos pasaulyje ži-nomas R. Wagneris, garsusis operų kurėjas, naujos krypties muzikoje įvedėjas, bet jo muzika šiandien yra gerbiama plačiam pasaulyje, nors žmogus buvo nesugyvenamas. Tat apie šimkų kaip apie žmogų ir ne-vertą kalbėti, bet kalbėsime apie St. Šimkų, kaip apie menininką, di-dį muzikos kurėją ir kaip toki mes privalome branginti. Todėl mums be galo yra gaila kad mes nete-kome to galingo mūsų muzikos ti-tano Stasio Šimkaus, kuris daug dar būtų mums sukūręs vertingų kuri-nių.

(Bus daugiau)

ISRINKIME DAR VIENĄ LIETUVĮ TEISĖJĄ!

BALSUOKIME UŽ

⊗ ANTHONY A. OLIS

Dzimdzi-Drimdzi Elizabeth, N. J. kur klebonauja kun. J. Simonaitis. 20 metų tam atgal. Tuo metų vargonininkavo dain. R. Juška. Dabar varg. komp. J. Žilevičius, L. M.

DĖDYTĖ JERONIMAS RAŠO Sveikučiai!

Na, tai ir vėl krevezioju plunksna po baltą popierėlį. Rašau jums laiškėlį. Kaip paėmiau Margutį, tai metėsi į akis. Veliuonos bažnyčia. Paveikslas, kurs telpa ant Margučio viršelio. Veliuona, Veliuona... Daug gražių atsiminimų pasiliko apie Veliuoną. Nevieną, o porą, gal trejetą desėtkų sykių, teko būti arba pravažiuoti pro Veliuoną. Ot, sakysiu, graži vieta!...

Paskui Jurbarkas irgi puikus miestelis. Tame Margučio viršely, 5 Nr. fotografijos, rodo mums Jurbarko bažnyčią. Nauja, didelė dvibokštė bažnyčia, pastatyta dar mano atminime. Bus koki 35 o gal 36 metų, kaip Jurbarko parapija pasistatė naują bažnyčią. Pirmiau, tai buvo tokia medinė, maža bažnytėlė. Panašiai kaip Skirsnemunės. Dabar ir Skirsnemunė turi naują bažnyčią. Man rodos, kad sykiu ir Jurbarkas ir Skirsnemunė statė naujas bažnyčias. Skirsnemunės bažnyčia iškelta ant kalno. Senoji, tai buvo pakalnė. Žinoma, nauja bažnyčia būtų padabinus Skirsnemunės miestelį, ale kad pavasariais, esant dideliam potviniui, tai miestelį apsem-davo. Delto prisibijota statyt mūrinę bažnyčią pakalnė. Jurbarką, tai, neaplieja, ba jis aukščiau stovi....

Taigi. Na, pažiūrėkime dar syki į Margučio viršelį. Gal nevisi žinote kas tenai yra. Nors neiškiai matyt, ale vistik parodo fotografijos panašumą. Pirmoj vietoj, matosi Veliuonos miestelis žiūrint iš bažnyčios bokšto. Nr. 2., tai Veliuonos istorinė bažnyčia, statyta Vytauto laikais. Nr. 3, tai Veliuonos parkas, kurio gale matote bažnyčios bokštą. Tas parkas įtaisytas

bažnyčios. Nr. 4, tai Nemunas teka ir jame matosi sala, kurią vadina Vytauto sala. Apačioj, pakalnėj matosi dalis miestelio, kuris kitados buvo kiek didesnis pakalnėj, prie garlaivių uosto. Nr. 8. rodo Gedimino kapą, kuris yra kalne, o Nr. 9, tai visas Gedimino kalnas matosi su dalimi Nemuno, kuriuo persijrę du berniokai su valtimi, į Suvalkijos pusę. Fotografija viršuje kalno, tai Raudonės pilis, prie Nemuno. Ji yra į vakarus nuo Veliuonos miestelio, ant Nemuno kranto. Tie, kurie važiovote garlaiviais Nemunu, tai matote ją. Nr. 5 ant viršaus tos Raudonės pilies fotografijos, tai matote Jurbarko miesto vaizdą. Vadinu miestu delto, kad Jurbarkas yra kokia 10 sykių didesnis už Veliuoną. Ką čia šnekėt! Jurbarkas, jeigu ne ta praeikta vaina, tai būtų išaugęs į didmiestį, kaip Klaipėda arba Kaunas... Jurbarkas buvo didesnis už Raseinius. Ir gražioj, patogioj vietoj, prie Nemuno, kur garlaiviai sustoja. Nr. 6, tai rodos, kad Mituvos vaizdelis. Žinot, ką eina pro Jurbarką, upė Mituva. Žiemos metu, tai garlaiviai žiemavoja tenai. Jiems pavasari saugu, ba ledai neužgauna...

Mituva nemaža upelaitė. Ji atakius, per Pamituvius, paskui pro teka kur tai nuo Juodaičių, pro Stavertimus, teka į pietus vingiais į Nemuną. Neatsimenu kokia kita upelė atiteka per Jurbarką. Šiapus miesto, linkui Skirsnemunės, tai kalnas, kaip tik į Rotulius įvažiuoji, o į vakarus, link Klaipėdos krašto, tai miškai, miškai, liki Smalininkų. Smiltynai ir miškai. Žemė nederlinga, tai mišku užleista. Miškai eina liki Eržvilko, liki Gaurės, liki Pajūrio ir beveik liki Tauragės. O Klaipėdos krašte, siekia liki Nemuno. Miškai ir miškai. Jie tęsiasi visu paprūsiu per Žemaitiją, iki Skuodo, su protarpiais. Juos iškirtus daug žmonių įsitaisytų gaspadoriauti. Tokio didelio miško ploto, niekur kitur Lietuvoje nėra, kaip tas ką už Jurbarko. Didesnis tik apie Augustavą. Taip pat didelis ir apie Lekėčius, Višakio Rūdą, Kazlų Rūdą, Suvalkijoje ir Vilniaus krašte, kaip prasideda nuo Valkininkų, linkui Vilniaus. Tenai dideli plotai miško kuriuose, sakydavo, kad netik vilkai, bet ir meškos prisilaiko. Kitas didelis ruožas miško tai už Panevėžio. Išgenėtas vietomis, ale ilgas. Kaip prasideda nuo Panevėžio ant Raguvės

lės, paskui ant Karsakiškio, Vilka-piuvio, link Stumbriškių, Medėnų, paskui ant Daujėnų ir netoli Pasvalio prieina. Na, o kitas didesnis miško plotas, prasideda pakuršy, nuo Kvietkų, linkui Nemunėlio-Radviliškio. Neplatus, bet ilgas mišas. Nemažas plotas miško yra apie Saldutiškį, Labanorą, netoli Švenčionėlių, netoli Pabradės...

Tai ot, užsiplepėjau apie miškus ir negaliu išeit. Paklydau, kaip "Baltramiejus" Indijanos miškuose. Matot, jis anąsyk išvažiavo grybaut ir pateko į gilų mišką. Kokia 80 m. nuo Chicagos. Tas nabagas ėjo, ėjo ir... paklydo. Taip klaidžiojo kelias valandas ir pagaliau kur tai netoli Lafayette, išėjo į laukus. Bet... nelaimė, pinigų neturėjo. Kelis sidabrinus ir nikelius. Matot, jisai bijodamas, kad vilkai nesudraskytų pinigų paliko juos pas fermerį, kur buvo sustojęs. Tai ot, nabagai prisėjo pėkščiam apie 4 dienas, eit, kol atsirado Chicagoj. Pagailo man jo. Bet to negana. Kaip tik atsidarė ančių šaudymo sezonas, tai mano prietelius "Baltramiejus", užsimanė medžiot. Na, ir nuvažiuoja jis pas Mikutį, prie Grays Lake. Nuvažiavo išvakaro pėtnyčioj ba subatoj atsidero sezonas šaudymo (4 d. spalio). Tai žinot, vargšas belaukdamas ryto, ėmė ir užmigo su šautuvu šale. Pabudo tik tada, kaip prasidėjo ančių šaudymas. Iš visų pusių tik "pykšt, pykšt", tik šaud, pleškina. Visos antys išlakstė. Baltramiejus stovi, dairo, nori prisidėjęs kulbę šaut, bet ančių nemaityt... Bet štai, netoli, ežere, jis pamatė, kad viena antis pasinėrė. Mat, pašauta buvo. Tai jis tuoj į gretimai stovinčią valtį, įlipo, ir iriasi gaudyt ją. Bet antis mikli, negi sučiupsi taip greitai... Bet, štai, laimė: antis šale laivelio tik šmurkšt, išlindo ir "Baltramiejus" kad stvers jai už uodegos, o tuo tarpu strielčius "pykšt" su šruotais (mat jo ta antis buvo pašauta) ir... nabagai tiesiai į tą vietą, kur pasitais. Taip ir be nieko gryžo iš medžioklės, mano prietelius "Baltralenkia. Šruotai ir pasiliko atminčiai...

Prenumeruokite!

MARGUTI

Sau ir Kitiems, Nes Margutis
Yra Įdomus ir Lieuviškoms
Liaudies Dainelėmis ir Pa-
siskaitymais Pripildytas.

miejus". Gaila jo šlaunies kurioje pasiliko atminčiai nedidelis šruotelis. Jis tą savo "nelaimę" nejuokais parodė per mitingą visiems, kurie buvo prakalbose — masiniame mitinge, kuris buvo suruoštas adv. Olio naudai... Deja, prisiminus adv. Olį, tai rinkimai jau čia pat. 7 Lapkričio einam balsuoti, mes Chicagos lietuviai už savo tautietį adv. ANTANĄ OLĮ. Išrinkime dar vieną lietuvių teisėją. Juk Chicagos tokia didelė kolonija, o mes daugiau jokio "činauninko" neturime išskyrus vieną teisėją. Tai ot, pasidarbuokime utarninke, lapkričio 7 d... Agituokime už adv. Olį, kuris pažymėtas ant baloto kaip ANTHONY A. OLIS. Atsimenate, kaip mes darbavomės, kad pirmas teisėjas būtų išrinktas, tai dabar pasidarbuokime, kad antrą išrinkus. Kitataučiai taip daro: jie balsuoja už savo tautos kandidatą, nepaisant ar jis yra ant vienos ar kitos partijos baloto. Tai ot, lietuviai turėtų imti lekcijas nuo kitų, kurie jau yra išsitriksinę politikoj. Meluoja ir nerausta. Jie mums į akis sako, kad balsuos už tave, už tavo partijos kandidatą, o kaip nu-eina į būdelę, tai padeda kryžiuką, kur jis nori. Delto ir yra vienas malonumas balsuoti, nes nežino už ką tu balsavai.

Na, užteks, šiam kartui. Linkiu mums lietuviams išbalsuoti savo tautietį kandidatą adv. Antaną Olį. Išrinkime dar vieną lietuvių teisėją!...

Iki pasisveikinimo su antru teisėju, likite sveikučiai ir...

Tautiškas linkėjimas: balsuokime už:

ANTHONY A. OLIS

Jūsų,

Jeronimas.

**PIRKIME
KARO BONUS!
GELBĖKIME
DEMOKRATIJOMS
NUGALĖTI PRIEŠĄ!
IŠVADUOKIME
PAVERGTĄ
LIETUVĄ!**

NORS IR NEITIKĖTINAS ĮVYKIS, BET JIS TIKRAS.

(Pabaiga)

Tokioje prislėgtoje nuotaikoje slinko diena po dienos, naktis po nakties. Ilgainiui kiek pradėjo apsi-prasti, nurimti, tik negalėjo to įvykio visiškai pamiršti. Kiek vėliau pradėjo vėl spinetu džiaugtis, bet prie jo artinosi jau nebe taip drąsiai ir širdingai kaip pirm tai.

Vieną dieną atsilankė senojo Bach geras draugas, profesorius Godet. Tuo laikotarpiu buvo be-pradedas plėstis spiritizmas. Laike pietų, profesius Godet pasakojo daug visokių nuotikių iš jo studijų apie spiritizmą. Pirmą kartą tuosyk, senasis Bach, išgirdo iš minėto profesoriaus apie spiritizmo medium, kurie gali rašyti tokius dalykus kurių medium visiškai nežino, kalbos nemoka arba ir rašyti visiškai nemoka.

Profesoriui išėjus, senasis Bach pagalvojo apie savo sapną, bet savo draugui neišdriso pasipasakoti. Bach atėjo mintis: ar ne jis pats kartais bus užrašęs tą dainelę sapne įtakoje trečiojo asmens pasirodžiusio sapne arba gal tiesiog sapno įtakoje? Šį savo aiškinimą kažin kodėl jis instiktyviai laikė daugiau panašiu prie neaiškumų išsprendimui, to labiau, kad jautė jog ši mintis jį ramina. Kai po to, vieną kartą jis pajuto galvoje keistą spaudimą, lig svaigulį ir drauge su tuo pradėjo jo dešinė ranka lyg stingti, nutarė visiškai sąmoningai išmėginti tikrovėje šį eksperimentą — ką darė sapne, nors to visiškai neatsimena, kad pats būtų rašęs ar dainavęs. Bet vistik nutarė šią savotišką pasitaikiusią progą išmėginti. Sėdosi prie rašomojo stalo, paėmė rankon plunksną ir laukė kas bus toliau. Tikrai!... Po kiek laiko plunksna pradėjo pati slankioti virš popierės rankos pagalba ir... "ne aš ją judinau, bet pati plunksna mano ranką traukinėjo" — vėliau, senasis Bach sakė savo sūnui.

Kai plunksna "sustojo", Bach lig iš miego pabudęs perskaitė kas

parašyta. Braiža nebuvo senojo Bach, bet ta pati ka sapne surašyta ana dainelė. Turinys buvo toks kuris papildė sapnuotą sapną ir viską galutinai išaiškino. Štai to užrašo turinys:—

"Kai karalius Henrikas dovanojo man spinetą, kuris dabar yra tams-tos nuosavybė, tuosyk jis ant pergamentinio lapuko užrašė eiles savo ranka ir prisegė viduryje spineto vinelėms. Po tragiškos mirties (karalius buvo nužudytas) mano valdovo ir gero prietelio, prieš išvykstant man Italijon, eiles iš spineto aš išėmiau. Bijoju, kad pervežant spinetą, nes kelionėje nėra užtikrinimo gali eilės žūti. Pergamentą su eilėmis tuosyk įkišau dešinėje pusėje klaviatūros plišin. Ten šis dokumentas iki šiai dienai tebėra"...

Senasis Bach perskaitęs šį "užrašą" begalo susijaudino ir greit nubėgo pas sūnų pasitarti kas daryti. Nieko nelaukdami jiedu pradėjo nurodyto dokumento ieškoti. Pradžioje nieko nesurado, bet kai dalį spineto išgriovė ir klaviatūrą nuėmė, pamato pliश्यje šmotelį išlindusio pergamento. Tas radinys abu dar daugiau parbloškė. Dokumentą ištraukė gana sunkiai. Pergamentas buvo 23 colių ilgio ir 10 colių pločio.

Nuodugnai apžiūrėdami spinetą, rado ir vinelių žymes atatinkančias rasto pergamento pločiui. Braiža ir žodžiai buvo tie patys kaip sapne užrašyta. Sūnus Leonas nunešė šį pergamentą pas karališko knygyno direktorių, kuris nuodugnai išstudijavęs pareiškė, kad šis pergamento raštas yra autentiškas, Henriko III autografas. Vėliau tas buvo paduota spaudon kur Prancuzijoje sukėlė daug susidomėjimo ir ginčų. Tokiu tai būdu likosi 1865 metais užrašyta melodija ir žodžiai tos dainelės, kuri XVI amžiuje buvo vartojama.

(Medžiagą šiam rašiniui panaudojau iš M. Lisiewicz studijos tuo reikalu kai ką paaiškindamas ir praplėsdamas, J. Ž.)

ISRINKIME DAR VIENĄ LIETUVIŲ TEISEJĄ!
BALSUOKIME UŽ

ANTHONY A. OLIS

NESIDUOKIT SUVEDŽIOTI SU "KARO PROSPERITY"

NEW DEALERIAI PER SEPTYNIS NORS STENGĖ, BET NESURADO TIKRŲ DARBŲ DEL TŲ, KURIE NORĖJO DIRBTI. VIETON DARBO — JIE GAVO ALMUŽNĄ. — AR JŪS NORIT, KAD TAS VĖL PASIKARTOTŲ?

GERAM DARBININKUI — TIKRAS DARBAS!

TOM DEWEY

MŪSŲ BUSIMAS PREZIDENTAS
PAREIŠKĖ:

"MUSŲ VYRAI NORI DARBŲ O NE PAŽADŲ. JIE NORI SUGRĮŽTI GREČIAUSIAI KAIP GALIMA. JIE NENORI KARIŠKO DARBO. JIEMS TAS NUSIBODO. JIE NORI TIKRO DARBO. MUSŲ DABARTINIAI TURĖTI DARBUS, BET NENORI KITO KARO, KAD TURĖTI DARBĄ. NEW DEAL NEGALĖJO PARUPINTI TAIKOS METU DARBŲ, TARP 1933 IR 1940. ARMES GALIM TIKĖTI KAD BUS KITAIP ATĖTYJE? ATSAKYMAS YRA — NE!

IR BALSUOTOJAI PASISAKYS EFEK TINGAI IR REIKŠMINGAI!

LAPKRIČIO 7-tą — BALSUOKITE REPUBLICAN

MES NORIM PERMANŲ — MUS NUVARGINO NEW DEALERIAI
IŠRINKIME

TOM DEWEY ir BRICKER

Prezidentu

Vice-Prezidentu

SAULELĖ RAUDONA

Mišriam Chorui daina)

Liaudies Daina

St. Šimkus.

Sau-le-lė rau-do-na, va-ka-ras ne-to-li,
 va-ka-ras ne-to-li,
 lai-kas jau man gul-ti, dar mie go ne-no-riu,
 lai kas gul-ti
 lai-kas jau man gul-ti dar mie-go ne-norlu.
 lai-kas jau man gul-ti dar mie-go ne-norlu.

Saulėlė raudona, vakaras netoli,
 Laikas jau man gulti,
 Dar miego nenoriu...
 Laikas jau man gulti,
 Dar miego nenoriu.

Sunku akmenėliui,
 Ant kelio gulėti,
 Sunkiau našlaitėliai
 Ant sviesto gyventi...
 Sunkiau našlaitėliai,
 Ant sviesto gyventi.

Sunku akmenėliui,
 Kad per jį važiuoja,
 Sunkiau našlaitėliai
 Kad ant jos meluoja...
 Sunkiau našlaitėliai,
 Kant ant jos meluoja.

Eisiu pas motulę
 Ant aukšto kalnelio,
 Ant aukšto kalnelio,
 Pas josios kapelį...
 Ant aukšto kalnelio,
 Pas josios kapelį...

Kelkis motinėle,
 Širdį nuraminkie,
 Tu savo dūkrele,
 Meiliai apkabinkie.
 Tu savo dūkrele,
 Meiliai apkabinkie...

Ant aukšto kalnelio
 Medeliai šlamėjo,
 Mano motinėle
 Kapely tylėjo...
 Mano motinėle
 Kapely tylėjo...

KODEL TURIME IŠRINKTI ADV. OLĮ Į TEISĖJUS

ANTANAS A. OLIS Republican Candidate
For Judge of the Municipal Court of Chicago

DELTO, KAD —

Olis yra pripažintas pilniausiai kvalifikuotas kandidatas teisėjo urėdui.

Jį rekomendavo ir indorsavo didžiausios advokatų organizacijos;

Chicago Bar Association;

National Lawyers Guild;

Better Government Association.

Olį rekomenduoja, ir jo kalbas cituoja savo editorialuose, didieji **Chicagos** dienraščiai — **Daily News, Sun, Chicago Tribune**

DELTO, KAD —

Chicago Municipal Court's nėra nei vieno republikono teisėjaus.

Ar-gi galima tikėtis bešališkumo teisme, kur sėdi 36 teisėjai, ir visi kontroliuojami vienos partijos?

Pagalvokite! Ir lapkričio 7tą dieną balsuokite už **ANTHONY A. OLIS** į teisėjus.

Išrinkime dar vieną lietuvį teisėją į **Chicagos Municipal Teismą.**

OLIS FOR JUDGE KOMITETAS MOTERŲ SKYRIUS.

Lietuvių Literatūros Istorija

NAUJAI PASIREIŠKIA

(Tęsinys iš Nr. 17)

Šatrijos Ragana (Marija Pečkauskaitė), dalyvavusi tai pat ir "Warpe", kur davė savo liūdesio svajojimus "Kodel tavęs čia nėra?" (1898 m.). Ji rašo gyvenimo vaizdelius, istorinius patriotinius apsakymėlius ir vaikų scenos kūrinėlius, pagrįstus katalikiška pasaulėžiūra. Žinomiausios jos patriotinės katalikiškos apsakos: "Viktutė" (1901 m.) ir "Vincas Stonis", kurių pirmosios turinys toks:

Viktutė, baigusį pensiją, sugrįžta į savo tėvus—dvarininkus. Ji auklėta lenkų dvasioje. Bet jaučiasi esanti lietuvaitė, nes jos tėvai ir bočiai Lietuvoje gimę, gyvenę ir mirę, ji pati mylinti Lietuvos žmones, Lietuvos dainas, kalbą, girias ir laukus. Sugrįžusi į dvarą ji stoja šeimininkauti: prižiūri namų ūkį, virtuvę ir visą ruošą. Atspėdama nuo šitų darbų ir padeda broliukui mokintis ir mokina dvaro vaikus. Be to dar šeštadieniais su tėvu važinėja į Pagirėnus — į banką padėti tėvui dirbti: ji esanti jo sekretorius.

Viktutė pasipažįsta su Jonu — Maskvos studentu. Jonas — pabudęs lietuvis patriotas, prilaikęs lietuviškų knygų ir laikraščių. Pasipažindama su juo, ir ji trokšta prisidėti prie lietuviybės idėjos kėlimo ir tautinio darbo.

Tuo tarpu į miestelį atsikelia jaunas daktaras — lietuvis. Viktutė pirmomis dienomis arčiau su juo pasišalinus patiria, kad jis labai mėgiąs muziką, net pats smuiku griežias, turįs daug knygų. Jis prašomas žada ją lankyti.

Iš pradžių, ne tik Viktutei daktaro asmuo patinka, kiek galėjimas su juo pamuzikuoti. Bet netrukus ji ima juo domėtis, nes pasirodo, esąs "išlavintas, protingas, linksmas". Ir veikia pripranta, net ima jausti, "jog ilgu nematant jo kelias dienas."

Vėliau Viktutė sužino, kad daktaras ir poetas: rašo eilėraščių, kad pasilengvintų savo krūtinę, perpildytą jausmų. Pirmieji eilėraščiai, kuriuos Viktutė iš jo išgauna, jai skirti.

Viktutė atsidėjus mokosi lietuvių kalbos, skaito su daktaru Maironį ir kitus rašytus, kad nejaustų

gėdos ir sąžinės graužimo, jog, būdama lietuvaitė, lietuviškai nemoka ir su daktaru nelietuviškai kalbasi.

Netrukus šio tikslo ji pasiekia: kalbasi lietuviškai ir daktaro parta, vakarais moko tarnaites šventosios istorijos, Lietuvos istorijos ir geografijos.

Ilgainiui Viktutė, šitaip bedraugaudama ir bedirbdama su daktaru visai su juo susigyvena. Jis visai įsipina į jos mintis ir darbą: kur eina, ką dirba, vis daktarą mini. Ateinant vakarui, bėga ant aukšto į savo kambarį ir žiūri pro langą, ar nepasirodys aukštas juodas daktaro stuomuo.

Šitaip susidomėjus daktaru, Viktutė atstumia nuo savęs Joną, su kuriuo korespondavo ir kuris buvo bepradėjęs ją įsimylėti.

Galų gale daktaro ir Viktutės bičiuliavimasis pereina į meilę. Juodu prisipažįsta Viktutės tėvams. Tėvai ir Viktutė vestuves metams atideda dėl šeimyninių sąlygų: reikia brolis pabaigti ruošti į gimnaziją, tarnaitėms užbaigti pamokų kursą ligi Kalėdų.

Daktaras po sutartuvių lanko Viktutę kas dieną. Dabar juodu svajoja apie ateitį, kada įsitaisys grynai lietuvišką šeimyninį namą, įkurs miestelyje ligoninę, kurią ves Viktutė, mokydama ligonius, ir kada griaus sujungtomis jėgomis tą sieną, kuri užstoja Lietuvai kelią į savarankišką gyvenimą.

Vaižgantas, kuris pradeda rašyti liaudies komedijas, pavadintas "Scenos vaizdeliais".

Petliukas (P. Pundzevičius) parašęs mėgėjų scenos mėgiamą komediją — "Neatmezgamas mazgas."

V. Bevardis davęs silpną dramą — "Laimė iš svetur".

Poezijoje pirmą vietą užima apžvalgininkai — Maironis ir Jakštas.

Jaunesniųjų katalikiškų poetų labiau žymesni šie:

Margalis (Juoz. Šnapštys, 1887 — 1921 m.), kunigas, patriotinių ir moralinių nedidokos poetinių emocijų galios eilėraščių autorius, Maironis ir Barono sekėjas. Jis išleido "Volungės" (1900 m.) eilėraščių rinkinį, kuris vėliau papildytas išėjo vardu "Volungė ir Veveršėlis". Jis taip pat išleido ir 62 pasakėčių knygeles.

Gagilėlis išleidęs "Dainas ir sakmes" (1903 m.), kur daugiausia pasakėčių.

Pasitraukus iš laikraščio redakcijos Vaižgantui ir ėmus laikraščiu daugiau dėstyti kaimiečiams tikybos dalykus. "Tėvynės Sargo" darbuotojai ėmė leisti inteligentų trimėnesinuką "Žinyčią" (1901 — 1902), kuri vėliau (1903 m.) susidėjo su amerikiečių "Dirva" ir sudarė "Dirvą — Žinyną" (1903 — 1904 m.).

Lietuvių kalbotyra ir tautotyra ši tarpą suburia visą eilę uolių darbuotojų. Jie spečiasi apie kalbininkus kun. Jaunių ir J. Jablonskį. Jauniui padeda daugiausia kunigai, o Jablonskiui moksleivija. Vieni ir kiti kiek įmanydami tiria tarmes, renka dainas, gaidas, papročius. Didesnių šio darbo vaisių tada išėjo

D-ro Basanavičiaus "Lietuviškos pasakos" (1 tomas — 1888 m., 11 t. — 1902 m.), "Lietuviškos pasakos" (4 tomai — 1903 — 1905 m.), "Ožkabalių dainos" (2 tomai — 1902 m.), "Iš gyvenimo lietuviškų vėlių bei velnių" (1903 m.).

Savojo (V. Pietario) archeologinis ir lingvistinis rašinys — "Lietuviai amžių glūdumose" (1894 m.).

J. Šliupo istorinės kompiliacijos: "Lietuvių protėviai Mažosioje Azijoje" (1899 m.), "Lietuvių tauta senovėje ir šiandien" (3 t. ligi 1894 m.) ir kiti.

b) AMERIKOJE.

Amerikos lietuvių sąjūdis, išgyvenęs traukšmingos "šliuptarnių" ir kunigų kovos dienas, įeina į ramesnio gyvenimo vėžes. Dabar pirmą rolę vaidina "Susivienijimas lietuvių Amerikoje" ir jo pirmininkas kun. Jon. Žilinskas. Jis savo taikia politika sugeba sukoncentruoti kultūros ir švietimo darbą "Susivienijimo" organe "Tėvynėje" (1896 — 1900 m.), suspiesdamas geriausias vietines ir Lietuvos rašto pajėgas. Pasirodo visa eilė leidinių: Duonelaičio raštai (1897 m.), Valančiaus "Žemaičių vyskupystė" (1897 m.), Ivinskio raštai (1898 m.), Mickevičiaus "Diedai", "Gražina", "Konratas Valenrodas" (1899 m.) ir kiti panašūs dalykai. Kun. Miluko trimėnesinukas "Dirva" (1898 — 1902 m.) talpina savo skiltyse M. Dovoina-Silvestravičiaus materialus

**BALSUOKIME UŽ LIETUVI KANDIDATĄ Į TEISEJUS —
ADVOKATĄ ANTANĄ A. OLĮ!**

Daukanto bijografijai (1898 m.), J. Basanavičiaus darbus, Radzevičaitės (lenkės) "Anima Vilis", Senkevičiaus (lenko) "Tvaną" ir kitas verstines daugiausia iš lenkų kalbos apysakas ir komedijas.

Be to

Ant. Milukas, kunigas, išleidžia "Lietuvišką chrestomatiją" ir "Lietuvišką albumą" (3 dalis, apimančias Lietuvos vaizdus, tipus ir rašytojus) (1898, 1900 m.).

Ir Jonas. (kun. J. Žilinskas) duoda statistinį istorinį darbą "Lietuviai Amerikoje" (1899 m.), chrestomatiją "Lietuviški dainiai pradžioj XIX šimtmečio" (1899 m.) ir "Albumą lietuviškos parodos Pary-

žiuje" (1902 m.).

"Susivienijimas" įtaiso 1900 m. Paryžiaus parodoje etnografinį lietuvių skyrių su paskaitomis. Parodos reikalui išleidžia i "visą civilizuotąjį pasaulį" lietuvių, lenkų, prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis tam tikrą atsišaukimą ir statistines spausdintų Prūsiose ir Amerikoje, spaudą uždraudus, knygų ir laikraščių "suskaitas", kad painformavus Europą ir įtikinus ją, jog lietuvių sąjūdis yra tas reikalas, i kurį Europa privalanti įsikišti ir pašalinti rusų neteisybes. Uždarius parodą, J. Žilinskas išleido aukščiausiai minėtą albumą.

Nemažiau yra padariusi literatū-

ros dirvoj ir "Tėvynės mylėtojų draugystė", įsteigta 1896 m. Ji išleidžia Kudirkos vertimus iš Šilerio ir Asnyko, įvairių autorių Lietuvos istorijos, gamtos mokslų populiariacijų, visuomenės ir politikos mokslų dalykėlių, poetinių raštų ir kitos lietratūros.

Taip pat

Šernas (J. Adomaitis) duoda apšiai įvairių mokslo šakų populiariacijų: geologiją (1896 m., higieną (1897 m.), geografiją (1899 m.), paleontologiją (1901 m., biologiją (1901) m., etnologiją (1903 m.), gamtos pajėgas (1904 m.), organinio pasaulio kilmę (1905 m.), rašto

(Tėsenys ant 13 puslapio)

ROOSEVELTAS REIŠKIA — Patyrimas, Toli Matymas, Žmoniškumas. Balsuok už ši Roosevelto Tikietajį Lapkričio 7-tą Dieną.

DEMOCRATIC

For President of the United States

- ☐ FRANKLIN D. ROOSEVELT
Hyde Park, New York

For Vice President of the United States

- ☐ HARRY S. TRUMAN
Independence, Missouri

For United States Senator

- ☐ SCOTT W. LUCAS
388 South Plum Street, Havana

For Governor

- ☐ THOMAS J. COURTNEY
5353 No. Sheridan Road, Chicago

For Lieutenant Governor

- ☐ EDWARD C. (TED) HUNTER
5224 E. Dr., Loves Park, P. O. Rockford

For Secretary of State

- ☐ EDWARD J. BARRETT
1024 Hibbard Road, Wilmette

For Auditor of Public Accounts

- ☐ WILLIAM VICARS
711 So. Vermillion Street, Pontiac

For State Treasurer

- ☐ EARL W. MERRITT
920 West Main Street, Salem

For Attorney General

- ☐ SVEINBJORN JOHNSON
1007 West Church Street, Champaign

For Clerk of the Supreme Court

- ☐ CASIMIR GRIGLIK
7055 North Ionia Avenue, Chicago

For Representative in Congress—

State at Large

- ☐ EMILY TAFT DOUGLAS
935 East 50th Street, Chicago

For Clerk of the Appellate Court

- ☐ SHELDON W. GOVIER
515 West 107th Street

For Trustee of the Sanitary District of Chicago

- ☐ JOHN J. TOUHY
3255 West Washington Blvd.
☐ J. L. FRIEDMAN
2935 West Augusta Blvd.
☐ JOHN A. SZUMNARSKI
5000 West Parker Avenue
☐ NEAL T. KELLEY
2501 North Drake Avenue

For State's Attorney of Cook County

- ☐ WILLIAM J. TOUHY
1044 West Loyola Avenue

For Sheriff of Cook County

- ☐ MICHAEL F. MULCAHY
8000 South Langley Avenue

For Recorder of Deeds of Cook County

- ☐ EDWARD J. KAINDL
921 North Sacramento Blvd.

For Clerk of the Superior Court of Cook County

- ☐ HENRY SONNENSCHNEIN
2406 South Ridgeway Avenue

For Clerk of the Circuit Court of Cook County

- ☐ JOHN E. CONROY
5600 South Loomis Blvd.

For Coroner of Cook County

- ☐ A. L. BRODIE
1539 South Trumbull Avenue

IŠ KARIO DIENRAŠČIO

Margumynai Džiunglių Gyvenime

Norėtusi kai ką parašyti, bet nevisuomet sekasi. Dažnai mintys išsiblaškusios liūoslaikio mažai; vakarais tamsu. Kai kada žvakę gauni. Tai rodos kaip tyčiom, atsiranda visokių kliūčių, trukdymų: vėjas žvakę užpučia, arba vabalai kaip orlaidai:—uodai pradeda į žvakės šviesą skristi. Drumsčia ramybę, pykina. Arba kaimyninėje palapinėje trukšmas. Farmerys su miesčionių ginčijas, kas be ko gali gyventi: farmerys be miesto, ar miesčionys, be farmerio? Ilgas ir komplikotas ginčas...

Kaip į šią salą (New Guinea) atvykom, tai šoviniai, sprogstamos medžiagos tebeardė žemę. Padėtis nekokia, turi savo kailį saugoti, nes tai ne žaidimas. Vieną neapgalvotą klaidą padarysi, o dėl antros jau nebeteks rūpintis...

Po kelių mėnesių intensyvaus darbo, ši salos dalis, atrodo gražiau ir rami. Jau veikia kariškos operacijos stovykla. Džiunglės iškirstos, apvalyta, žemė sulyginata. Nebėra žymės apie čiaėjusias aršias kovas. Tik netoliese esantis kapinynas liūdija, kad ši vieta pasiėmė savo auką.

Po sunkiai pergyventų dienų šioj apylinkėj viskas pradeda tvarkytis, normuoti su civilizuoto žmogaus trokštamais patogumais. Tik visa bėda, kad čia turim laukti, ką ir kada mums atveš. Nes gamybos dirbtuvių arba krautuvių čia nėra. Visko laukiam iš Amerikos žemyno, kuris nuo mūsų yra apie 7000 mylių. Be to su patogumo reikmenimis, eiliniai kariai nėra pirmoj vietoj. Pirmenybę turi oficieriai.

Nors čia patogumai primityviški, bet tuo mažai kas skundžiasi. Atrodo gerai, patenkintas kada jau gali palapinėje miegoti, nereikia landynės-urvo kastis. Bet nemanykite, kad čia kariai tik guli ir kenuotą "bully beef" valgo. (Tas "bully beef" yra labai "garsingas" maistas. Gal jis jums negirdėtas, bet patarčiau griūžtančius karius tuo maistu nevaišinti, nes jie ir taip atsimins per visą amžių). Čia darbas ir pareigos,

nestoja nei dieną, nei naktį. Jis su permainomis eina 24 valandas per visas septynias savaitės dienas. Sekmadienis ar kita šventė—skirtumo nėra. Tai tik nauja, eilinė diena. Bet mes vaizduotėje ją pergyvename, nes jos tebėra giliai įsigyvenusios į mūsų jausmus. Kaip ateina šeštadienis, gali pastebėti gyvenį karių judumą. Jie savo palapinėse tvarkosi, švarinasi. Kai kurie būdami liuosai nuo darbo, prausiasi. Visi stengiasi tą dieną savo drabužius (Laundry) išsiplauti, nes toje srytyje patarnavimo nėra. Kiekvienas atsakomingas už savo švarumą. Turi pats apsirūpinti, nes čionai mamos patarnavimo nėra.

Mūsų didžioji drabužių plovykla prausykla yra netoli "kempės" džiunglėje; vingiuojantis mažas upelelis. Čia moterys ramumo nedrumščia, tai visi "Adomo" kostiumuose, švarinasi, skalbiasi. Kai kada netikėtai pagals plaukiantis vandeny, tik balkst į sėdynę, tai kaip spiruoklės metamas išleki iš vandens. Mat visokių padavimų apie tą upokšnij eina. Vieni sako, matę plūduriuojanti japoną, kiti, kad kažkokių gyvačių yra ir dar kitokių nematytų džiunglių sutvėrimų. Bile koks netikėtas palietimas, tuoj sukelia šiurpo pajautimą, kažkoki įtarimą, baimę... Taipgi turi žinoti kur savo drabužius pasidėti. Jei to "trikso" nežinosi, tai visuomet kelnėse ar čėveryke, rasi driežų prilindus, nors jie nepavojingi, bet menkas malonumas tokį svečią kelnėse rasti...

Vieną sykį ištepiau savo valdiškas kurpes su kažkokiais riebalais, dėl minkštumo. Maniau, kad gerą darbą padariau dėl savo kojų. Ryte, trimitui sugaudus, skubiai griebiau savo kurpes, gi kad pradės žiurkės iš jų šokti; koks tuzinas... Matyt, tas tepalas joms patiko. Nuo to laiko, kas naktį jos atlankydamo mano kurpes. Kaip jau pusėtinai "apčiulpė", nunešiau "supply sargentui", paaiškinau nuotikį ir gavau naujas, bet tų netepsiu.

Ima laiko, kol pripranti prie to džiunglių gyvenimo. Turi apsiprasti su visokiais necivilizuotais sutvėrimais...

Tokie privatiški nuotikiai iš šios savaitės. Šį rytą sekmadienis. Viskas kasdieniška programa: 5 val. ryte trimitas, revolly (vardošaukis), pusryčiai, vėl švilpukas į darbą. Man teko laimėti būti liuosam. Jaučiuosi šventiškoje nuotaikoje. Iš ryto vėsu. Stebėjau, kaip ryto saulė kilo aukštytyn. Giedras dangus pranašavo, kad bus karšta diena. Pažvelgus į priešingą pusę, ilgos palapinės tai mūsų Headquarters, o šale jų ant aukšto stiebo žvaigždėtoji Amerikos Vėliava, lengvo vėjelio pučiama, lėtai, iškilmingai plėvesuoja. Rodos ji didžiujasi būdama tame aukštume pakilus. Taip, ji primena, kad šioj vietoj randasi Amerikos kariai ir kariuomenės vadovybės daliniai, kad čia ėjo kovos su japonų "sauležole" ir amerikiečių žvaigždėtąja. Amerika tapo laimėtoja, todėl ji išdidžiai plėvesuoja. Daug asmenų šiandien jos spalvas gerbia, nes ji teikia meilę savo valstybei ir veda karius didiems žygiams. Ji telkia geriausias jėgas kovai į laimėjimą, į laisvę, naikinti tuos, kas drįso pažeisti ramų gyvenimą.

Karys Gediminas.

PASTABOS:

Ateinantis "Jaunoji Lietuva" susirinkimas įvyksta Lapkričio 19 dieną, 5 val. p. p. Brazauskų namuose, 2310 West 71st Street. Šis susirinkimas yra svarbus tuo, kad tą dieną nomuosime pareigūnus ateinančių metų mūsų organizacijos vadovybei. Todėl kiekvieno nario pareiga yra atsilankyti. Pasistengkime ateinančioms metams išrinkti nemažiau veiklius pareigūnus, kurie energingai galėtų vadovauti 1945 metams. Todėl visi prašomi prisidėti į susirinkimą.

Sekmadienyje spalio 29 d., Vengeliausko svetainėje, 4500 South Talman Avenue, atsibuvo mūsų rudėninis parengimas, t. y. bunco-kortų lošimas ir vėliau šokiai. Publikos prisirinko pilnutėlė svetainė, ypatinai per šokius. Kiek teko patirti iš atsilankiusių, visi buvo labai pateninti. Patiko St. Gerdvilaitės ir jos draugių pagamintas kugelis, bandu-

kės ir visi kiti prieskoniai. Atsilankiusių tarpe matėsi žymių biznierių ir profesionalų, kas pakėlė ūpą ir visiems susirinkusiems bendrai linksmintis.

Spalio 22 dieną, dalyvavome Dariaus-Girėno svetainėje, kur buvo surengtas masinis mitingas, išgarsinimui kandidatūros advokato Antano A. Olio į miesto teisėjus. Publikos prisirinko sausakimšai, kas padarė, jog ateinančiais rinkimais tikrai laimėsime dar vieną vietą lietuviui teisėjui Antanui A. Oliui, miesto teisme. Mes nuo savęs linkime adv. Oliui geriausio pasisekimo.

Karys Corp. Vyto Uznys rašo: "Prieš kurį laiką gavau laišką iš "Jaunosios Lietuvos", bet nieko nerašė apie chorą, tai įdomu ar jūs tenai linksmi dar esate, ar dar dainuojate? Taip-gi gavau porą laiškų iš B. Gedimino iš pietinio pasaulio. Kaip tiek toli nuvažiavo pradėjo rašyti, o pirmiau kaip buvo namie tai nerašė. Matytis jų gyvenimas tenai nekoks, tai gal tik vienas malonumas, kad gali apsimainyti laiškais. Jas mus manau čia gyvenimas daug įvairesnis, o ir to visiems jau atsibodo ir kiekvienas nori greičiau grįžti namo"... Corp. V. Uznys rodosi dabar randasi Paryžiuje.

Mūsų bowling komanda žaidžia po senovei. Tikimasi gauti porą naujų narių, kurie yra neprasti žaidėjai. Čia, aš manau, susidarys gana didelė kompeticija, Mikui Žičkui. Onytei Rapšiūtei, na ir man ir kitiems... Well, ateitis parodys. Gal ir mes pasitaisysime.

Karys Bruno Gediminas iš tolimo Pacifiko rašo, kad baigia mokyklos kursą, kurį lankė per kelias savaites, dabar rengiasi išvykti praktikos darbui į sandėlius. Mokyklą baigė Spalių 9, o 11 išvyko praktikai. Jo aprašymas apie "džiunglėse" gyvenimą, telpa šiame Margučio numery.

ATNAUJINKIT PRENUMERATĄ "MARGUTIS"

Metams \$2.00
Pusei metų 1.00
6755 South Western Ave.,
Chicago 35, Ill.

IŠ LIETUVOS LITERATŪROS

Tąsa nuo 10 pusl.)

istoriją (1905 m.), lyginamąją anatomiją (1906 m.), meteorologiją (1907 m.), Be to dar jis įsigilinęs į kova su kunigais išleidžia "Istoriją Chikagos lietuvių" (1906 m.), kur parodo barnius su klebonu dėl parapijos dalykų.

Bet kunigo Žilinskio taika neilgai tetvėrė. Pradėjus žmonėms vienoj kitoj parapijoj nesutikti su kunigais — inteligentija vėl subruzdą. „Lietuva“, kurią vedė Šernas, ir „Vienybė Lietuvinkų“ ima smarkiai remtis su kunigais. V. Karalius pradeda leisti prieštykinių raštų: „Kardą“ (1896 — 1898 m.), „Galybę“ (1898 m.), „Naują Draugiją“ (1899 m.). Išėina V. Hiugo „Vaišės J. Kristaus pas popiežių Pijų IX“ (1896 m.), „Irankiai šv. Invizicijos“ (1897 m.), Bevardžio „Krituliai šviesos bei abrozdai“ (1896 m.).

Tada Žilinskas pasitraukia iš „Susivienijimo“ ir „Tėvynės“ ir jo vietą užima kraštutiniai kunigai ir laisvamaniai su Šliupu. Ir vėliau (1901 m.) „Susivienijimas“ gyvenimo verčiamas suskyla į: 1) katalikus, kuriuos veda kun. Milukas su „Žvaigždės“ laikraščiu (1909 m.), ir 2) tautininkas dirbančius „Susivienijimo“ vardu. Dar vėliau (1904 m.) iš tautininkų išsiskiria socialistai, kurie juo toliau juo daugiau turi reikšmės išeivių gyvenime. Jie deidžia „Kovos“ laikraštį (1905 m.), į jų rankas pereina ir „Vienybė Lietuvinkų“.

1905 METŲ REVOLIUCIJA IR LITERATURA.

Nuo 80-jų XIX amžiaus metų Rusijos visuomeninis sąjudis, nukreiptas prie valdančiąją biurokrtiją, ima didėti ir ryškėti. Aukščiausio laipsnio jis pasiekia apie 1902 — 1904 metus, t. y. tada, kada valdžia labiausia stengiasi jį užgniaužti. Karas su Japonija ir nelaiminga to karo eiga dar labiau pabrėžia skirtumą tarp tų dviejų kovojančių pusių. Pasigirsta balsų, kur reikalauja padaryti visame gyvenime žymių reformų ir įleisti į valdžią visuomenės atstovų.

Valdžia jausdama, kad pamatas po jos kojomis svyruoja, ima po truputį nusileisti.

Valdžiai nusileidžiant, ir lietuvių visuomenė, kovojusi dėl spaudos, pradeda laimėti tą kovą. Jau aušrininkų, varpininkų ir kitų grupių įžadinta visuomenė siunčia į valdžią kiekvienį metą iš įvairių Lietuvos vietų daug prašymų uždraustą spaudą leisti... Pati valdžia, labiausia vietinė, mato, kad nors spauda uždrausta, bet knygos latynų raidėmis juo tolyn juo daugyn eina. Čia dar pasigirsta vienas kitas įtakingų rusų darbuotojų balsas, karštai įrodas lietuvių spaudos uždraudimo nenaują. Ir štai 1904 m. gegužės 7 d. caras patvirtina ministerių kabineto nutarimą, kuriuo paliepta leisti vartoti lietuvių spaudiniuose ir latynų raidės.

Lietuvių inteligentija, gavusi savo spaudą, visu karštumu, visu uolumu stoja į darbą pakitėjusiose sąlygose. Į darbuotojų priešakį išeina demokratų ir socialistų, bekylančios Rusijos revoliucijos išstumti į gyvenimo paviršių. Demokratai, dar 1904 m. gavę leidimą spausdinti laikraštį, leidžia Vilniuje pirmąjį dienraštį — „Vilniaus Žinias“.

Tuo tarpu revoliucinis sąjudis Rusijos imperijoje didėja. Valdžia ir šiuo ir tuo nusileidusi vis tiksliai atsisako įleisti į valdžią visuomenės atstovus. Tada nepasitenkinimas įvalyje prieina galo: skelbiamos priešvaldinės rezoliucijos, steigiamos neatsiklausiant valdžios įvairios sąjungos, agituoja fabrikuose. Gale 1904 metų prasideda fabrikų streikai. Vėliau subruzdą ir kiti sluoksniai. Įvyksta didesniuose miestuose sukilimai, visuotini streikai, kariuomenė ima nerimauti. Ir štai valdžia (1905 m. spalio 17 d.) paskelbia manifestą, kur patvirtina pirmuosius savo nusileidimus (susirinkimų, peticijų laisvė, įstatymas apie Dūmos šaukimą, universitetų autonomiją ir k.) ir pasiskelbia duodanti šaliai elementarines teisinės valstybės sąlygas ir rinktinę atstovybę. Bet tatau paskelbus tuoj ji ima kraują lieti, kad išnaikintų „kramolą“. Prasideda žūtbūtinė kova valdžios, žiūrinčios atgal, ir visuomenės besiremiančios manifestu.

(Bus daugiau)

BALSUOKIME UŽ LIETUVI KANDIDATĄ Į TEISĖJUS —
ADVOKATĄ ANTANĄ A. OLĮ!

PIRKITE KARO BONUS!
GELBĖKITE
DEMOKRATIJOMS!

ČIAP SUI

Rašo Pūstapėdis

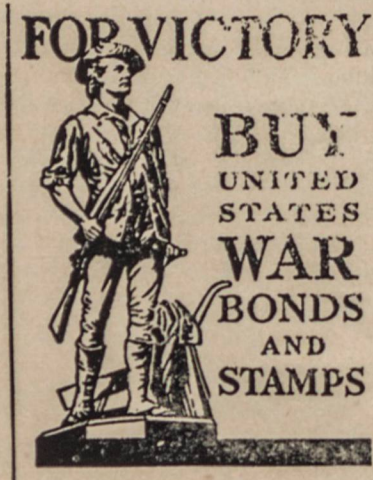
Jau daug metų Amerikoje gyvenu ir vis nežinau kur karvės mėsa deda. Kur tik nueini, visuomet gausi jautienos. Juk jautis, tai ne karvė?

Ant visko, "lubas" dėjo, bet užmiršo ant žuvų. Dabar žuvį nei su ilgiausiom kopėčiom negali pasiekti. Kur buvo svaras 15c dabar 65c. Bet ką tu žmogus padarysi, kad žuvis nesupranta demokratijos. Lupa pilietį iki gyvo kaulo.

Dabar po visą amerikonišką kalbą, žodis apie "libereišin". O man tas žodis skamba taip, lyg būtų "Liberty on rašion". Kitaip sakant, jeigu viskas yra "reišin", tai ir laisvė gali būti ant "reišin". Vadina si tik tiek, ne daugiau...

Ar negana juokinga, kaip žmogus neturėdamas dantų valgo, tai jam visuomet smakras atsimuša į galą nosies. Well, kalbant ekonomiškai, tai nereikia vartot nosinės...

Dabar nesenai vienas Rusijos archerėjus išsitarė: "Staliną, tai mums Dievas prisiuntė..." Bet neužmirškime ir šventos istorijos, kur sako, kad Dievas per tris dienas ir naktis velnias enigo ant mūsų žemės...

Dar su visais kitais dalykais, tai puse bėdos, bet kai žuvis, dektinė, tabakas, tai jau tikrai raketierių rankose. Daleiskim, jeigu Europoje žmonės badauja, tai jiems reikia maisto. Juk iš tabako čiap sui neišvirs. O Amerikoje žmonės kaip čia rukė taip ir ten rūko. Tai delko čia mums cigaretę trūksta?

Žmonės viens kito klausia, delko ligonbučiuose sergantiems žmonėms neduoda valgyt kiaulės mėsos. Mano supratimu tai taip. Jeigu sergantiems duotų kiaulės mėsos, tai jie nebūt ligonbuty, nes jie sakyti: Mano boba geriau moka paruošti kiaulės mėsą...

Naujos patarlės man veržiasi iš po liežuviu. Štai jos: Apsidžiaugsi, kaip Grigaitis su Anglijos demokratija... Bėgsi iškišęs liežuvį, kaip Hitleris iš Kaukazo... Išaugs ragai kaip bolševikų prie demokratų valdžios... Juokiasi kaip komunistas žiūrėdamas į verkiančius lietuvius.

O dabar štai ko aš noriu paprašyti nuo Chicagos lietuvių. Nuo Margučio skaitytojų. Balsuokite už adv. Antaną A. Olį. Žinoma, tuo pačiu kartu prašau, ir labai nuoširdžiai prašau komunistų, kad jūs nebalsuotumėt už adv. Olį. Tą draudžiu netik aš, bet ir Juozas. Jūs savo piautuvą su plaktuku padėkite kitiems kandidatams...

MEDINĖ KOJA...

Apsigavęs senas diedas
Vaikščiodams vaitoja,
Mat jis gavo sau pačiotę,
Su medine koja...

Užsirūkęs senis pypkę,
Tuojaus apgalvojo
Ir del jos medinės kojos,
Daugiau neatbojo...

Jis pamatė kad su koja
Daug ką gal daryti:
Tai ot senis, tapo linksmas
Ir nustojo pykti...

Žiūri boba, grūda bulves
Su medine koja:
Viena koja šale stovi,
Antra — puodan stoja...

Užsimanė senis "grucės"
Namie padaryti,
Na, ir ot, su bobos koja,
Pradeda badyti...

Grūdo, grūdo senis "grucę"
Na, ir pasirodo,
Kad su bobos koja grūsta,
Daug gražiau atrodo...

Parėj senis nakčia girtas,
Boba tuoj patyrė;
Griebė koją iš po lovos —
Jam į galvą spyrė...

Tuoj pamatė kad ta koja
Netik grūsti "grucę",
Bet atstoja kogeriausiai
Bile kokį "kucių"...

Pūstapėdis.

Čia matome kandidato Olio "sainę", kurios buvo iškabinotos nekuriuose gatvekariuose ir elevatorių linijose. Šios "signs" buvo atspausdintos keturiomis spalvomis ir labai atkreipė žiūrėtojų dėmesį. Balsuokime Republikoniškai!

BALSUOKITE UŽ DEWEY!

Šiais metais, daugiau negu bet kada, visi turėtų balsuoti. Tamsta turėtų balsuoti.

Mes karą laimiame. Mes turime geriausius karo vadus sausžemyje, jūroje ir ore, negu bet kuri kita valstybė pasaulyje. Niekas neturėtų trukdyti jiems karą vesti. Šiuo reikalu gubernatorius Dewey yra pareiškęs: "Mūsų karo vadovybė šiame kare yra puikiausia. Aš esu aiškiai pareiškęs, ir dar kartą pabrėžiu, kad pasikeitimas valstybės administracijoje ateinančių metų sausio mėn., neturi nieko bendro su mūsų karo vadovybe šiame kare ir joje nebus jokių pakeitimų."

Mažųjų valstybių Teisės

Prie Taikos Stalo ir mažos valstybės turės teisę savo žodį pasakyti, jeigu bus vykdomas gubernatoriaus Dewey nusistatymas. Pasireikšdamas prieš keturių didžiųjų valstybių pokarinio pasaulio kontrolę, gubernatorius pareiškė: "Kaip amerikoniai, mes visa širdimi tikime į mažųjų valstybių ir mažumų lygias teises." Paprasta galingųjų valstybių pareiga yra eiti kartu su silpnesniais už vieną tikslą, teisingumo ir taikos gerovei."

Nė jokių slaptų taikos sąlygų

Jeigu gubernatorius Dewey bus Baltuose Rūmuose, nebus nė jokių slaptų taikos sąlygų.

"Aš pareikalausiu, kad visi Amerikos žmonės būtų pilnai informuoti apie mūsų pastangas siekti pasaulinės taikos," jis pareiškė. "Būdas taikai pasiekti, negali būti jokia slaptystė. Jis negali būti ūkanotas ir neaiškus. Priešingai, tas būdas turi būti toks, kuriam Amerikos žmonės įtiki. Mūsų pastangos taikai siekti turi įimti priemones ir pasižadėjimus, kuriuos Amerikos žmonės priims ne tik tai dienai, bet nuoširdžiai juos remis šiandien, ryt ir po penkiasdešimt metų nuo ryt."

Ko pasaulio tautos gali laukti iš Roosevelto, po to kai ginkluoti kareiviai neleido laikraštininkams ir fotografams pranešinėti spaudai apie pasitarimus ir susitarimus Pasaulio Maisto Konferencijoje, Virginia valstybėje? Ar pavyzdžiui po to, kai Rooseveltas prisileido spaudos žmones po konferencijos su Churchilliu

Quebec, jis įsakė laikraštininkams neklausti jokių klausimų, tik klausyti Roosevelto, kuris pasakė tik tą ką norėjo? Negana to, jokio viešo pilno pareiškimo apie Roosevelto sutartis su Stalinu nepranešama.

Gubernatorius Dewey Draugingas Darbininkams

Ką jis padarys Amerikos darbininkams, ir ką jis pripažistą jų teise ir privilegija, apibudinta paties gubernatoriaus Dewey tiesioje ir jo peties kalboje. Jis pasakė: "Darbininkų teisės palikti darbus drauge ar atskirai—teisė streikuoti—yra viena pagrindinių laisvo žmogaus teisių."

Darbo administracija Washingtono yra maišalinė ir buvo naudojama politiškais tikslams perstatyti darbininkus neteisingoje šviesoje. Kas yra negero ir kaip jis tą marmalienę pataisytų, gubernatorius Dewey šitaip paaiškina:

"Aplamai, nei mes šiandien turim Darbo Sekretariaus, nei Darbo Departamento. Mums reikia Darbo Sekretoriaus. Mums reikalingas Darbo Departamentas. Mums būtinai reikia iš pačių darbininkų aktyvaus, sugebančio Darbo Departamento Sekretoriaus. Darbininkų reikalai šios administracijos buvo atidėliojami, maišomi ir netikusiai tvarkomi. Toji netvarka sudarė neišpasakytas kliūtis darbininkų pastangoms išvengti streikų karo metu. Ugdė nesutikimus tarp vienos darbo grupės ir kitos, tarp darbo ir biznio ir tarp abiejų ir valdžios. Darbininko algą ir jo darbo valandas bei darbo sąlygas padarė politikos žaislu. Biurokratų užsigeidimai užėmė valdžios teisės vietą."

Šis nusistatymas atidėlioti, atidėlioti ir dar atidėlioti—pastato darbininkus keblioje padėtyje," — pareiškė Gubernatorius Dewey. Ir tas priverčia darbininkus, nusiėmus kepurę eiti į Baltuosius Rūmus. Politinę ištikimybę tampa išbandymo priemone žmogui norinčiam savo teisių.

"Asmens valdžia, vietoj įstatymų valdžios, politikavimas, vietoj teisės, viešpatauja darbo dirvoje šioje šalyje ir aš esu prieš tokios rūšies administraciją ir visada jai priešinsiuosi."

Gubernatorius Dewey sugražintų darbų davimo aptarnavimą steitams, kur jis ir buvo pirm negu federalinė valdžia po karo perėmė. "Darbų davimo aptarnavimas turi būti ten kur darbas yra, ir rankose žmonių, kurie žino vietos sąlygas," jis pasakė. Jis taip pat pareiškė, kad apdrauda nuo nedarbo turi taip pat būti praplėsta, kad ji įimtų grupes, kurios dabar neapsaugojamos nuo nedarbo.

Dabarinės Socialės Apsaugos Aktas nenumato jokių specialų teisių tiems vyrams ir toms moterims, kurie paliko darbus ir įsivilkę į uniformą. Gubernatorius Dewey tuojau pakeistų tą įstatymą ir tą neteisę pataisytų. Taip pat yra 20,000,000 ūkininkų ir žemės ūkio darbininkų namų ruošos darbininkų, nepelnei dirbančių įstaigų darbininkų, daug valdžios tarnautojų ir dirbančių sau, kurie to akto neapsaugojami. Gubernatorius Dewey pasistengtų ir tuos apsaugoti.

"Valdžia," sako gubernatorius Dewey, turi būti visų tarnas. Ji turi paskatinti vyrą ar moterį norinti pradėti mažą biznelį. Jo administracijoje taip bus. "Žmogus, kuris gali sudaryti progų darbams turi jaustis, kad valdžia nori jo pasisekimo, lygiai kaip jis pats". Tai reiškia, kad valdžia turi liautis variusi tokią politiką, kuri sukelia lygų nepasitikėjimą tarp darbininkų ir darbdavių.

"Darbas, pramonė ir žemdirbystė, kiekvienas savo vietoje labai stipriai prisidėjo karui laimėti. Mes turime išmokyti dirbti drauge taikos metu, kaip mes dirbome karo metu."

Mes niekuomet daugiau neturime pasiduoti masiniam nedarbui. Valdžios pirmutinė pareiga ateinančiam taikos laikotarpiui sudaryti sąlygas, kad būtų pakankamai darbų privačiose įmonėse, tada valdžia gali ir privalo sudaryti dar progų darbams, nes turi būti darbų visiems šioje mūsų šalyje."

PIRKITE KARO BONUS!!!

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rušies Namų Materijolas mūsų jardu. Apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJO-
LĄ — dėl garažų, porčių, viškų, sklepų ir fletų. PASITARKITE SU MUSŲ EKSPERTAIS kasling pers-tatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATY-
MAS TEIKIAMAS DYKAI!

STASYS LITWINAS

General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO.

Patarnauja Lietuviai Salesmanai

3039 SOUTH HALSTED ST.

TEL VICTORY 1272

VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų
DARBO DIENOMIS

UŽSIRAŠYK AMERIKOS "LIETUVIŲ NAUJIENOS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pa-
veiksluotas ir daug skelbimų. Kaina \$1.00
metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 No. 6th St.,

Philadelphia, Pa.

DIRVA

Redaktorius K. S. Karpius
Kaina \$2.00

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

SANDARA

AL Tautinės Sandaros Organas

Metams kaina \$2.00

Redaktorius M. Vaidyla

Ad.: 840 West 33rd Street
Chicago 8, Ill.

BACK THE ATTACK

BUY THAT

EXTRA BOND

NOW!!!

LAIDOJANT PASITARNAUS LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Liet. Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. YARds 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone CANal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SOUTH MICHIGAN AVENUE
PHONE PULLMAN 1270

Telefonas YARds 1419

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET
Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Tel. YARds 4908

Antanas M. Phillips

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. PULLman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO
DALYSE AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ

